2043-0589/0

13-12-2001

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE LES FACADES, LES TOITURES, LES STRUCTURES PORTANTES, LES CHARPENTES ET LES CAVES DES MAISONS SISES 5 ET 7 RUE DE TABORA A 1000 BRUXELLES

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN DE GEVELS, DE BEDAKING, DE DRAAGSTRUCTUREN, DE DAKGEBINTES EN DE KELDERS VAN DE HUIZEN GELEGEN TABORASSTRAAT 5 EN 7 TE 1000 BRUSSEL

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23 ;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 22 en 23 ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 14 septembre 2000 entamant la procédure de classement comme ensemble des façades, des toitures, des structures portantes, des charpentes et des caves des maisons sises 5 et 7 rue de Tabora à 1000 Bruxelles ;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 september 2000 houdende instelling van de procedure tot bescherming als geheel van de gevels, de bedaking, de draagstructuren, de dakgebintes en de kelders van de huizen gelegen Taborastraat 5 en 7 te 1000 Brussel ;

Vu l'avis de la Commission royale des Monuments et des Sites émis le 16 mai 2001;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 16 mei 2001;

Considérant que les propriétaires n'ont pas émis d'observations dans le délai prévu par l'article 20 de l'Ordonnance du 4 mars 1993 ;

Overwegende dat de eigenaars geen opmerkingen hebben kenbaar gemaakt binnen de termijn opgelegd in artikel 20 van de Ordonnantie van 4 maart 1993 ;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Ruimte Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

ARRETE

BESLUIT

Art. 1. - Sont classées comme ensemble les façades, les toitures, les structures portantes, les charpentes et les caves des maisons sises 5 et 7 rue de Tabora à 1000 Bruxelles, connues au cadastre de Bruxelles, 2eme division, section B, 5e feuille, parcelles n°s 292a et 293b en raison de leur intérêt historique et artistique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

Art. 1. – Worden beschermd als geheel de gevels, de bedaking, de draagstructuren, de dakgebintes en de kelders van de huizen gelegen Taborastraat 5 en 7, bekend ten kadaster te Brussel, 2de afdeling, sectie B, 5de blad, perceelnrs 292a en 293b, wegens hun historische en artistieke waarde zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

Art. 2 – La zone de protection relative à l'ensemble décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde geheel omvat het geheel van de percelen en de wegen, evenals gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op het plan van bijlage II van dit besluit.

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE · ATELIER ROYAL DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE · CHANCELLERIE

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING · KONINKLIJK ATELIER VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE · KANSELARIJ

Art. 3. - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Art. 3. - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Bruxelles, le 13 -12- 2001

Brussel, 13 -12- 2001

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des Personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

CHANCELLERIE

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE

Gilles CLAREBOUT

KANSELARIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE LES FACADES, LES TOITURES, LES STRUCTURES PORTANTES, LES CHARPENTES ET LES CAVES DES MAISONS SISES 5 ET 7 RUE DE TABORA A 1000 BRUXELLES

Réf. cadastrale : 2e division, section B, 5e feuille, parcelles nos 292a et 293b.

Description sommaire

Ces deux maisons correspondent à l'origine à une seule façade de style baroque classicisant de la fin du XVIIe ou du début du XVIIIe siècle. Cette façade de quatre travées et deux niveaux plus un entresol a été exhaussée d'un demi-étage surmonté d'un entablement classique et de lucarnes probablement au début du XIXe siècle. Cet exhaussement a entraîné la suppression du pignon d'origine. Les deux travées centrales du bâtiment sont en ressaut et rythmées par des pilastres colossaux d'ordre ionique. Les rez-de-chaussée occupés par des commerces ont subi plusieurs transformations dès le XIXe siècle et jusqu'à récemment. En 1923, le n° 7 a été réaménagé sur des plans de l'architecte L. Janlet. C'est de cette transformation que date la grande lucarne en toiture. Toutes ces transformations ont fortement altéré l'aspect d'origine du bâtiment et, en particulier, sa symétrie qui reste cependant bien visible aux étages.
Ces maisons ont conservé leurs structures portantes, des éléments de charpentes anciennes, des caves voûtées au n° 5, quelques éléments de caves anciennes au n° 7. Au n° 5, châssis de fenêtre du XIXe siècle.

L'intérêt du bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'Ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt historique

Cet ensemble de deux maisons - en dépit de certaines transformations - constitue avec les nos 2 à 16 de la même rue qui leur font face et qui font déjà l'objet d'une procédure de classement, un témoin remarquable d'un bâti remontant à la reconstruction de Bruxelles consécutive au bombardement de la ville en 1695 par les armées de Louis XIV sous les ordres du maréchal Villeroi. Cet épisode de la guerre opposant la France à l'Espagne constitue l'un des événements majeurs de l'histoire urbanistique et architecturale de Bruxelles. Près de 4000 maisons couvrant près du tiers de la surface bâtie à l'époque, furent détruites en 48 heures. La reconstruction fut organisée en un temps record de quatre ans et basée sur une série d'ordonnances régissant les nouvelles techniques et matériaux imposés dans le but de limiter désormais les dégâts dus pour l'essentiel à la propagation du feu. Des édifices de briques et de pierres remplacèrent les maisons en bois, les saillies et encorbellements furent interdits, les poutres enrobées de plâtre et l'on aménagea désormais des couloirs coupe-feu le long des mitoyens. Si l'on fait abstraction de l'ensemble exceptionnel que forment les maisons des corporations de la Grand-Place, l'architecture privée bruxelloise au tournant des XVIIe et XVIIIe siècles, dont témoigne cet ensemble remarquable de maisons, se caractérise par une grande sobriété.

Le classement de cet ensemble de maisons de la rue de Tabora vient renforcer les effets de l'inscription en décembre 1998 de la Grand-Place sur la liste du Patrimoine mondial de l'Unesco, inscription qui s'accompagne de la délimitation d'une zone tampon.

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

Intérêt artistique

L'élévation des façades rythmées de pilastres colossaux de ces deux maisons est un bel exemple de l'architecture de style baroque de la fin du XVIIe ou du début du XVIIIe siècle. De gabarit modeste, construites en briques, ces maisons s'élevaient à l'origine entre des façades à pignons, ici disparus à la suite des transformations apportées dès le XIXe siècle. La pierre blanche, le plus souvent du grès bruxellien, est utilisée pour renforcer les encadrements des fenêtres et des portes. La disposition des parties en pierre rappelle parfois les montants de bois des maisons plus anciennes. La pierre blanche est ici sculptée au niveau des chapiteaux.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 13 -12- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, de la Rénovation Urbaine, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Gilles CLAREBOUT
KANSELARIJ

CHANCELLERIE

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN DE GEVELS, DE BEDAKING, DE DRAAGSTRUCTUREN, DE GEBINTEN EN DE KELDERS VAN DE HUIZEN GELEGEN TABORASTRAAT 5 EN 7 TE 1000 BRUSSEL.

Kadastrale gegevens: 2de afdeling, sectie B, 5de blad, percelen nrs 292a en 293b

Beknopte beschrijving

Deze twee woningen vormden oorspronkelijk één pand met classicerende barokgevel uit het einde van de 17de eeuw of het begin van de 18de eeuw. De gevel, met vier traveeën en twee bouwlagen + entresol werd, vermoedelijk in het begin van de 19de eeuw, verhoogd met een halve bouwlaag, die bekroond is door een klassiek hoofdgestel en dakkapellen. Het oorspronkelijke gebouw heeft een middenrisaliet van twee centrale traveeën, geritmeerd door kolossale Ionische pilasters. De winkelpuien ondergingen verschillende verbouwingen vanaf de 19de eeuw tot op heden. Nr. 7 werd in 1923 heringericht volgens de plannen van architect L. Janlet. Het grote dakvenster dateert van deze verbouwingsperiode. De verschillende ingrepen hebben het oorspronkelijk karakter van het gebouw aanzienlijk aangetast, vooral de symmetrische opstand, die desondanks nog zichtbaar blijft op de verdiepingen.
Bleven evenwel behouden: de draagstructuren, elementen van de oude gebinten, de overwelfde kelders van nr. 5 en enkele elementen van de oude kelders van nr. 7. De raamkozijnen van nr. 5 zijn 19de-eeuws.

Waarde van het goed volgens de maatstaven zoals bepaald in artikel 2, §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

Historische waarde

Ondanks bepaalde verbouwingen vormt dit geheel van twee huizen, samen met de tegenoverliggende nrs 2 tot 16 van dezelfde straat waarvoor reeds een beschermingsprocedure loopt, een opmerkelijk voorbeeld van een gebouw daterend uit de tijd van de Brusselse heropbouw na het bombardement van de stad in 1695 door de legers van Lodewijk XIV onder aanvoering van maarschalk Villeroi. Deze episode uit de oorlog tussen Frankrijk en Spanje is een van de belangrijkste gebeurtenissen in de stedenbouwkundige en architecturale geschiedenis van Brussel. Bij het bombardement werden bijna 4000 huizen, goed voor een derde van de toenmalige bebouwde oppervlakte, vernield in een tijdspanne van 48 uur. De heropbouw werd verwezenlijkt in een recordtijd van vier jaar, op basis van een aantal ordonnanties waarmee het gebruik van nieuwe technieken en materialen opgelegd werd om in de toekomst de schade te beperken die voornamelijk te wijten was aan de verspreiding van brand. Gebouwen in baksteen en steen namen de plaats in van houten huizen. Uitsprongen en overkragingen werden verboden, terwijl balken bepleisterd dienden te worden. Ook werd voorzien in de aanleg van brandwerende gangen langs gemeenschappelijke muren. Indien men het uitzonderlijk geheel van de gildenhuizen op de grote Markt buiten beschouwing laat, wordt de Brusselse private architectuur van de periode rond het einde 17de en het begin van de 18de eeuw, waarvan dit opmerkelijk huizengeheel een getuigenis vormt, gekenmerkt door een groete soberheid.

De bescherming als geheel van deze huizen in de Taborastraat sluit aan bij de inschrijving van de Grote Markt op de lijst van het werelderfgoed van de Unesco in december 1998, waarbij een bufferzone werd afgebakend.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
VERENIGD COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
KANSELARIJ

Artistieke waarde

De gevelopstand, met ritmerende, kolossale pilasters, is een fraai voorbeeld van de barokke bouwstijl uit het einde van de 17de eeuw en het begin van de 18de eeuw. Beide huizen vertonen bescheiden afmetingen en zijn opgetrokken in baksteen. Oorspronkelijk waren ze voorzien van puntgevels, die evenwel gesloopt werden bij de verbouwingen in de 19de eeuw. Er is witsteen – meestal Brusselse zandsteen – gebruikt om de raam- en deuromlijstingen te veserken. De positie van de stenen elementen herinnert in sommige opzichten aan de houten stijlen van oudere huizen. De witsteen is in dit geval voorzien van beeldhouwwerk ter hoogte van de kapitelen.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 13-12-2001

De Minister Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimte Ordening, Monumenten en Landschappen en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer en Personen,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
08-12-2002
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Gilles CLAIRBOUT
KANSELARIJ

HOOFDSTEDELIJKE REGERING · KANSELARIJ · DIENST VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCENTRALE

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE LES FACADES, LES TOITURES, LES STRUCTURES PORTANTES, LES CHARPENTES ET LES CAVES DES MAISONS SISES 5 ET 7 RUE DE TABORA A 1000 BRUXELLES

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN DE GEVELS, DE BEDAKING, DE DRAAGSTRUCTUREN, DE GEBINTEN EN DE KELDERS VAN DE HUIZEN GELEGEN TABORASTRAAT 5 EN 7 TE 1000 BRUSSEL

DELIMITATION DE L'ENSEMBLE ET DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN HET GEHEEL EN VAN DE VRIJWARINGSZONE

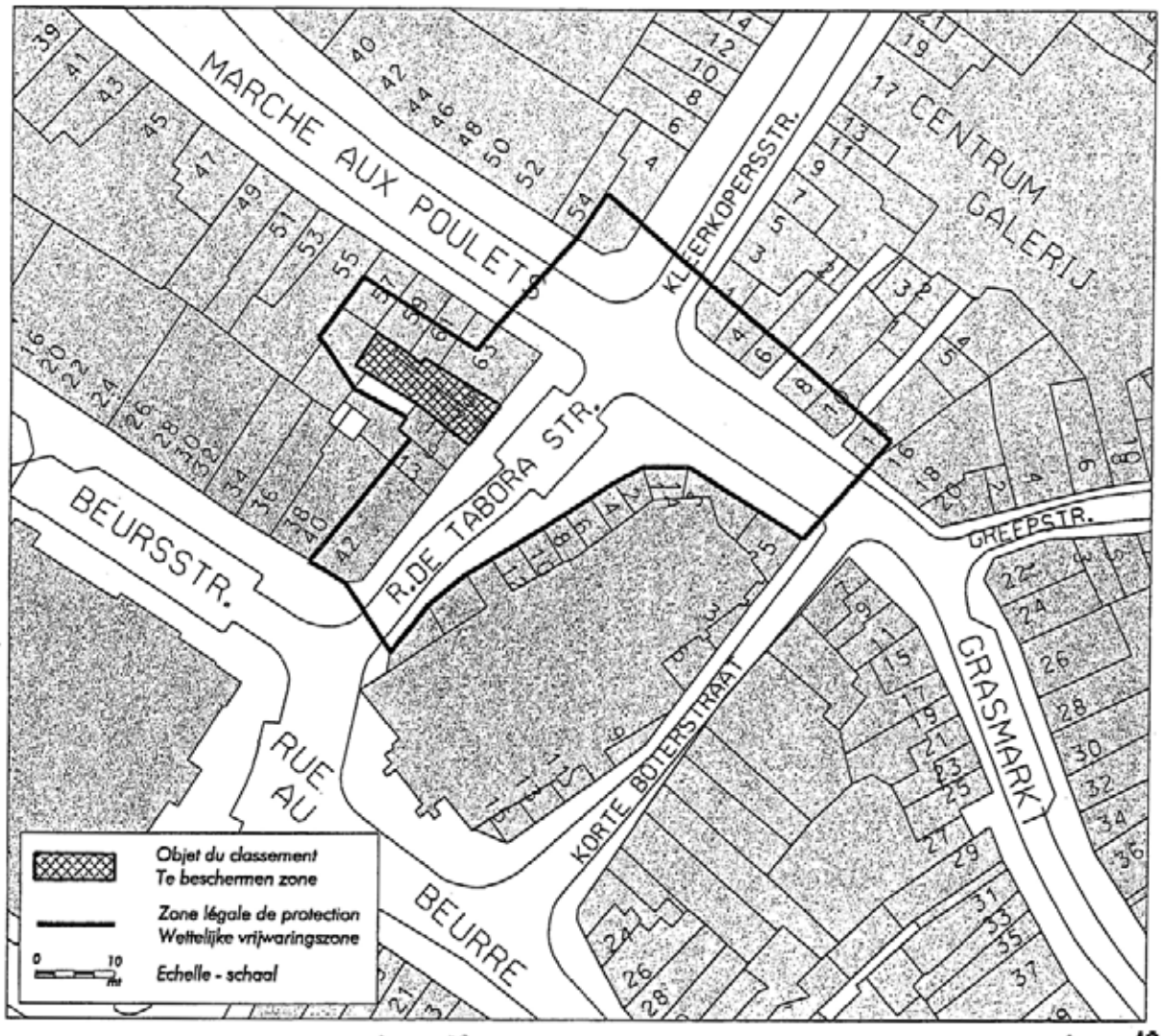

Vu pour être annexé à l'arrêté du 13 -12- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 13 -12- 2001

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme

CHANCELLERIE

Voor eensluidend afschrift

Gilles CLAREBOUT

CHANCELLERIE

KANSELARIJ